

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D. a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jitky Zavřelové ve věci

žalobce: **M. S., narozen X**
státní příslušnost Republika K.
bytem K L., H.
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2016, č. j. MV-96401-8/OAM-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2016, č. j. MV-96401-8/OAM-2016, a usnesení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 24. 5. 2016, č. j. CPR-3726-18/ČJ-2016-930310-V239, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 23. 9. 2016, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 24. 5. 2016, č. j. CPR-3726-18/ČJ-2016-930310-V239. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím zastavil řízení zahájené na základě žádosti žalobce podané podle § 122 odst. 7 zákona č. 326/1999

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 191/2016 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prostřednictvím které žalobce žádal o vydání nového rozhodnutí, kterým bude zrušeno rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 14. 12. 2014. Správní orgán prvního stupně řízení zastavil s odůvodněním, že žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nebyla tedy splněna klíčová podmínka pro aplikaci § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců.

2. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný nesprávně posoudil trvalost prokazovaného vztahu mezi žalobcem a jeho družkou a opomenul zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 243/2016 Sb. (dále jen „správní řád“). Má také za to, že byl porušen § 174a zákona o pobytu cizinců a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Žalovaný dle mínění žalobce nerefletoval skutečnost, že se žalobce seznámil se svou družkou již na jaře roku 2014 a svůj vztah začali brát vážně koncem roku 2014, kdy se rovněž intimně sblížili. To, že spolu začali bydlet až v červnu 2015, není rozhodující. Podstatné je, že od konce roku 2014 do současnosti (čímž je míněn okamžik podání žaloby – poznámka soudu) uplynul již rok a půl, což je doba nikoli zanedbatelná. Neobstojí ani pokus žalovaného bagatelizovat trvalost a pevnost současného vztahu žalobce poukazem na vztah dřívejší, který žalobce při výslechu označil za krátkodobý. Pro závěr o trvalosti vztahu jsou důležité i vyhlídky společné budoucnosti, které jsou u žalobce a jeho družky dány, neboť jsou po vydání nového rozhodnutí připraveni podat žádost o přechodný pobyt a plánují také svatbu, případně zplození potomka. Žalobce upozorňuje také na to, že se s družkou při výsleších shodli v odpovědích, a tedy znají jeden druhého. Zpochybňování jejich vztahu je nepochopitelné. Stejně tak je absurdní názor žalovaného, že společnou domácnost začali sdílet v důsledku rozvodu, neboť jejich vztah existoval již dávno předtím. Žalobce předložil žalovanému množství podkladů k prokázání vztahu s družkou a navrhoval další výslechy, které však provedeny nebyly, v důsledku čehož byl vztah žalobce a jeho družky nesprávně posouzen. Další pochybení spatřuje žalobce v tom, že správní orgány nezkoumaly přiměřenost dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Závěrem žalobce uvádí, že žalovanému nepříslušelo jakkoli posuzovat snahy žalobce o legalizaci pobytu na území České republiky.
3. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Předně připomíná, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění na dva roky, neboť se prokazoval padělanými doklady, za což byl také odsouzen Obvodním soudem pro Prahu 6. Řízení o žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí, jímž by byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, bylo zastaveno usnesením správního orgánu prvního stupně, neboť vztah žalobce a jeho družky nelze označit za trvale partnerský, byť oba po určitou dobu sdíleli společnou domácnost. Žalovaný je přesvědčen o správnosti závěru, že žalobce hodnověrným způsobem neprokázal existenci trvalého partnerského vztahu, a má rovněž za to, že zásah do soukromého a rodinného života žalobce byl přiměřený zjištěným okolnostem.

II. Obsah správního spisu

4. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobci bylo rozhodnutím Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 14. 12. 2014, č. j. KRPA-13629-184/ČJ-2011-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena dvouletá doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území České republiky, s odůvodněním, že žalobce opakovaně úmyslně porušil právní

předpisy České republiky, pobýval na území České republiky bez cestovního dokladu a víza, ač k tomu nebyl oprávněn, a při podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu uvedl nepravdivé informace (předložil padělaný identifikační průkaz) s úmyslem ovlivnit rozhodování správního orgánu.

5. Žádostí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, doručenou správnímu orgánu prvního stupně dne 1. 2. 2016, se žalobce domáhal vydání nového rozhodnutí, kterým by bylo zrušeno shora specifikované rozhodnutí o správním vyhoštění. V žádosti uvedl, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, neboť má s občankou Evropské unie, paní V. Z., partnerský vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ní ve společné domácnosti. Tvrdil, že tento vztah je trvalý a hluboký, že společně s družkou plánují společnou budoucnost, že své družce pomáhá po rozvodu překonávat těžké období, oba jsou si blízcí a život odděleně si nedokáží představit. Ke své žádosti doložil občanský a řidičský průkaz V. Z. a rozhodnutí Okresního soudu v Berouně ze dne 30. 9. 2015 o rozvodu manželství R. Z. a V. Z..
6. Usnesením ze dne 5. 2. 2016 správní orgán prvního stupně vyzval žalobce k tomu, aby doložil hodnověrné důkazy, které jednoznačně potvrdí, že je v postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Ve dnech 11. 2. a 18. 2. 2016 provedla policejní hlídka na adrese žalobce dvě pobytové kontroly. Při první z nich byla na kontrolovaném místě zastižena V. Z., která uvedla, že žalobce odjel společně se svým zástupcem do azylového zařízení s úmyslem podat žádost o azyl. Vypověděla také, že s žalobcem společně bydlí cca půl roku, v partnerském vztahu jsou asi rok a o náklady na bydlení a provoz domácnosti se dělí společně, přičemž s nimi bydlí také žalobcova matka. Při druhé kontrole byl na adrese zastižen žalobce, který vypověděl, že s paní Z. bydlí posledního půl roku a známost udržují rok a půl, což potvrdila žalobcova matka, která byla na místě rovněž přítomna. Společné bydlení žalobce a paní Z. potvrdila i šetření v sousedství.
7. V reakci na výzvu správního orgánu prvního stupně doložil žalobce ke své žádosti dne 8. 3. 2016 doklad o zajištění ubytování, z něhož plyne, že žalobcova matka poskytne žalobci ubytování od 10. 2. 2016 na dobu neurčitou, a čestná prohlášení žalobce, paní V. Z. a dvou sousedů, v nichž je tvrzeno, že žalobce bydlí s paní Z. ve společné domácnosti. Žalobce předložil také 12 fotografií, u nichž jsou rukou doplněny popisky s údaji o době a místě pořízení a o zachycených osobách. Fotografie zachycují nejen žalobce s V. Z., ale i s jejich příbuznými. Dne 6. 4. 2016 žalobce a V. Z. při výsleších vypověděli, že se seznámili v březnu nebo dubnu 2014 na K. v hospodě, kde paní Z. obsluhovala. Žalobce ji poté opakovaně navštěvoval, po několika měsících si vyměnili telefonní čísla, občas si volali. Vztah začali brát vážně koncem roku 2014, kdy se intimně sblížili. Scházeli se tajně. V roce 2014 se V. Z. se svým tehdejším manželem přestěhovala do H. kvůli práci, v září 2015 podala žádost o rozvod a v témž měsíci došlo k rozvodu jejího manželství. Oba uvedli, že spolu bydlí od června 2015. Z výpovědí dále plyne, že žalobce zná osobně některé příbuzné V. Ze. (sestru, maminku, tetu, strýce a bratrance) a ona zná osobně jeho matku. Shodli se také na tom, že společně hradí náklady na běžné potřeby. Náklady na bydlení hradí společně s žalobcovou matkou, která vlastní dům, v němž žalobce, jeho matka a V. Z. bydlí.
8. Usnesením ze dne 24. 5. 2016 správní orgán prvního stupně řízení o žádosti žalobce zastavil. V odůvodnění usnesení konstatoval, že účastníci nedoložili žádný doklad, který by stvrzoval, že sdílí společnou domácnost od června 2015, jak tvrdili při výsleších. Přestože žalobce uváděl, že se s V. Z. zná od jara 2014, v řízení o správním vyhoštění ji

nezmiňoval a netvrdil, že by odloučení od ní mohlo představovat zásah do jeho soukromého či rodinného života. Správní orgán prvního stupně neměl pochyby o tom, že žalobce navázal s paní Z. partnerský vztah, neměl však za prokázané, že se jedná o vztah, který lze s ohledem na jeho povahu, pevnost a intenzitu označit za trvalý. Protože nebylo prokázáno, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, nebylo třeba zabývat se tím, zda žalobce může ohrozit bezpečnost státu, narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví.

9. Proti usnesení správního orgánu prvního stupně brojil žalobce odvoláním, ve kterém vyjádřil přesvědčení, že jeho vztah lze považovat za trvalý, což podle něj potvrdily výpovědi obou účastníků správního řízení i sousedů, šetření policejní hlídky a fotografie. Správní orgán prvního stupně však vztah bagatelizoval a svým rozhodnutím nutí občanku České republiky, aby odcestovala z území. V. Z. se jako druhá účastnice správního řízení ztotožnila s podaným odvoláním, uvedla, že s žalobcem bydlí ve společné domácnosti, že si bez něj neumí představit žít, že mají s žalobcem společné přátele a znají i navštěvují své rodiny. Zdůraznila, že navrhuje, pokud to bude potřeba, aby byla znovu provedena pobytová prohlídka a ověřeno, že jejich partnerský vztah je faktický. Konstatovala také, že její rodinní příslušníci jsou připraveni poskytnout maximální součinnost a podrobit se výsledku. Podotkla také, že Českou republiku nechce opustit a že ji správní orgán prvního stupně nutí vybrat si mezi svou životní láskou a veškerým rodinným zázemím, které má v České republice.
10. Žalovaný v odvolání napadeném rozhodnutím ze dne 22. 8. 2016 uvedl, že se žalobce v době vydání rozhodnutí o správním vyhoštění s V. Z. znal a scházel, a přesto necítil potřebu hovořit o ní jako o osobě, jejíž opuštění by pro něj představovalo zásah do soukromého a rodinného života. V době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí sdílel žalobce s V. Z. domácnost cca půl roku a v době rozhodování žalovaného zhruba jeden rok. Žalobce přitom v posledních pěti letech navázal nejméně dva partnerské vztahy, o nichž předpokládal, že budou pevné a trvalé, zejména proto, že oba partnery poutaly také povinnosti k nezletilým dětem. Jako velmi nadějný se dle žalovaného jevil vztah s paní R. F., s níž má žalobce nezletilého syna, neboť právě s ohledem na existenci tohoto vztahu, jehož pevnost se jevila být umocněna prohlášením otcovství k jejímu synovi, byl žalobci v obnoveném trestním řízení změněn trest vyhoštění, který mu uložil Obvodní soud pro Prahu 6, na trest peněžitý. Žalobce navzdory tomu označil vztah s paní F. za krátkodobý, čímž dle žalovaného zpochybnil svá tvrzení označující současné roční soužití s paní Z., v němž prakticky nevznikly žádné společné závazky, za trvalý a pevný vztah. Žalovaný nepopřel existující přátelství či citový vztah mezi žalobcem a V. Z., ale z hlediska doby jeho trvání jej nepovažoval za trvalý partnerský vztah. Vzal přitom do úvahy, že oba účastníci začali sdílet společnou domácnost až v situaci, kdy paní Z. přišla v důsledku rozvodu o bydlení a současně o zaměstnání, a také bezprostředně poté, co nabylo právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Protože nebylo prokázáno, že je žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie, žalovaný odvolání zamítl, přičemž podotkl, že tvrzení žalobce, že by mělo být zohledněno přání české občanky, míří zcela nad rámec zákonné úpravy. Dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nepovažoval žalovaný za nepřiměřený.

III. Posouzení žaloby krajským soudem

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 24. 8. 2016), osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální

náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ svých rozhodnutí, nemá oporu ve spise a vyžaduje zásadní doplnění, což jsou vady natolik závažné, že je třeba správní rozhodnutí i bez jednání zrušit [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

12. Podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců „[p]olicie vydá na žádost cizince, který se po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění stal občanem jiného členského státu Evropské unie, nové rozhodnutí, kterým zruší rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví. Obdobně policie postupuje v případě cizince, který se po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie.“
13. Hypotéza právní normy obsažené v § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců obsahuje dvě podmínky, které musí cizinec jako žadatel kumulativně splňovat, aby policie vydala nové rozhodnutí, kterým zruší vydané rozhodnutí o správním vyhoštění. Pozitivní podmínka zahrnuje skutečnost, že se cizinec po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění stal občanem jiného členského státu Evropské unie nebo rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Negativní podmínka vyžaduje, aby ze strany cizince nehrozilo nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz). Protože správní orgán prvního stupně zastavil řízení o žádosti žalobce pro nesplnění první z těchto podmínek a naplnění druhé pro nadbytečnost nezkoumal, bude se soud v tomto rozsudku (stejně jako žalovaný v napadeném rozhodnutí) zabývat pouze první podmínkou aplikace citovaného ustanovení.
14. Pro další úvahy soudu je podstatné ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, podle něhož se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje mimo jiné „cizinec, který prokáže, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.“
15. Současné znění § 15a odst. 2 písm. b) bylo do zákona o pobytu cizinců vloženo s účinností od 18. 12. 2015 zákonem č. 314/2015 Sb., jehož důvodová zpráva (dostupná například z právního informačního systému ASPI) vysvětluje, že za rodinného příslušníka občana Evropské unie je považován i „partner občana Evropské unie (druh, družka), který s ním žije ve společné domácnosti. Stanoví se demonstrativní výčet okolností, které správní orgán zejména zohlední při posuzování trvalosti vztahu. Pokud jde o partnerské vztahy podle tohoto ustanovení, nejedná se tedy o manželství a s ohledem na § 180f ani o registrovaná partnerství, ale jde o faktické partnerské vztahy, které mají trvalou povahu. Co se týče demonstrativních kritérií pro posuzování trvalosti vztahu, jde o vodítka, kterými se má správní orgán řídit při správním uvážení, zda jde či nejde o vztah trvalý, přičemž takové posouzení bude vždy záležet na okolnostech případu a důkazech předložených rodinným příslušníkem o tom, že se jedná o vztah trvalé povahy (důkazní břemeno je i zde na rodinném příslušníkově). Důkaz partnerského vztahu může být předložen jakýmkoli vhodnými prostředky, nicméně za dostačující nelze považovat čestná prohlášení obou partnerů. Ač s ohledem na Sdělení Komise

Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES [KOM(2009) 313] by bylo možné stanovit časové kritérium pro určení, zda může být partnerství považováno za trvalé, předkladatel k určení takového konkrétního kritéria nepřistoupil, neboť považoval za vhodnější, aby byla vždy posouzena individuální situace a zohledněna všechna relevantní kritéria, což ostatně i samo sdělení požaduje. Těmito kritérii tedy není jen dosavadní délka trvání vztahu, ač je jedním ze zásadních vodítek pro posouzení jeho povahy a pevnosti, ale je třeba hodnotit i další aspekty, jako je skutečná snaha o trvalé zachování vztahu seznatelná např. ze způsobu společného nakládání s věcmi (typicky společná hypotéka na dům, koupě společných movitých věcí majících větší hodnotu, jako je např. automobil, cenné obrazy, vybavení společné domácnosti apod.), společné trávení dovolených a jiných významných událostí apod. Uvedené aspekty jsou typické pro vztahy potvrzené úředním aktem (sňatek či registrované partnerství) a mohou být tedy i jedním z vodítek pro posouzení trvalého partnerského vztahu. Požadavek trvalosti vztahu je vždy třeba posuzovat v souladu s cílem směrnice 2004/38/ES, kterým je mimo jiné zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu.“

16. Závěru o existenci trvalého partnerského vztahu by tedy mělo předcházet posouzení jak kvantitativní stránky vztahu, tak stránky kvalitativní. Trvalost partnerského vztahu je možné dovodit nejen ze samotné délky vztahu, ale i z předpokládatelného budoucího vývoje a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významnými vodítky mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Důležité je rovněž posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015-35).
17. Správní orgán prvního stupně vhodně poznamenal, že lze zohlednit rovněž délku soužití, kterou u nesezdaných párů pro přiznání právní relevance vyžadují jiné předpisy. Zatímco u manželství a registrovaného partnerství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechtějí, nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, právo zpravidla přiznává účinky až poté, co se jeho kvalita potvrdí určitým časovým trváním, tj. právě prostřednictvím kvantitativního prvku. Občanský zákoník (č. 89/2012 Sb.) tak druhovi, který žil ve společné domácnosti se zůstavitelkou po dobu jednoho roku před smrtí, dává postavení dědice ve druhé, resp. třetí třídě zákonné posloupnosti (§ 1636). Pro přiznání práva zastupovat druhu v případě duševní poruchy vyžaduje občanský zákoník již soužití ve společné domácnosti po dobu tří let (§ 49 odst. 1). Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.) vyžaduje pro osvobození daru, resp. jiného majetkového zvýhodnění, od daně soužití ve společné domácnosti po dobu jednoho roku před nabytím daru [§ 4a písm. m) bod 2, § 10 odst. 3 písm. c) bod 2] (shodně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 151/2015-35, nebo ze dne 2. 11. 2016, č. j. 6 Azs 216/2016-44).
18. Správní orgány ve svých rozhodnutích nezpochybňovaly, že žalobce žil v době jejich rozhodování ve společné domácnosti s V. Z.. Kromě tvrzení žalobce a paní Z. byla tato skutečnost potvrzena šetřeními policejní hlídky v místě pobytu žalobce, v rámci nichž byli vyslechnuti také sousedé a matka žalobce, kteří potvrdili společné soužití žalobce a paní Z., a čestnými prohlášeními sousedů žalobce. Tuto skutečnost osvědčují také čestná prohlášení žalobce a paní Z., třebaže jim soud přikládá menší váhu než ostatním důkazům (a sama o

sobě by k prokázání soužití ve společné domácnosti nepostačovala). Správní orgány však neměly za prokázanou existenci trvalého partnerského vztahu mezi žalobcem a V. Z..

19. Soud naznal, že posouzení správních orgánů stran existence trvalého partnerského vztahu je jednostranné, neboť se správní orgány v zájmu vyváženosti a přesvědčivosti argumentace nevypořádaly s těmi faktory, které svědčily o závěru opačném oproti tomu, k němuž v rozhodnutích dospěly. Vedle skutečnosti, že spolu žalobce a V. Z. sdíleli společnou domácnost, svědčilo ve prospěch existence trvalého partnerského vztahu to, že se oba partneři až na drobné detaily shodli při výsledích v odpovědích na většinu otázek, a že tedy znají jeden druhého. Shodně vypověděli, že žalobce má základní vzdělání a nedokončil vojenskou školu v A.; pracuje se dřevem a řezivem ve společnosti S. s. r. o.; výše jeho měsíčního příjmu se liší, ale pohybuje se kolem 15 000 Kč; v době výsledků i dříve bydlel v domě jeho matky v H.; ve volném čase houbaří, pracuje na zahradě nebo se dřevem; není držitelem řidičského oprávnění; je pravák; netrpí žádnou nemocí (alergie nevyjímaje) a nebere pravidelně léky; má na těle dvě jizvy, a to na pravém rameni a levém lýtku; česky se dorozumí slovem i písmem; v minulosti se prokazoval falešnými doklady a žádal o mezinárodní ochranu; má dvě děti – staršího syna a mladší dceru; nebo že jej jeho partnerka oslovuje myšáku (myško). Oba též uvedli, že V. Z. má matku Z., sestru M. a otce, s nímž se nestýká; vyučena je v oboru kuchař – číšník, aktuálně nepracuje a pobírá příspěvek ve výši okolo 3 500 Kč; dříve bydlela ve V., poté se přestěhovala do H. (ulice N. B.) a pak do domu žalobcovy matky; má ráda přírodu a kytky; je pravák; či že má na rameni tetování ve tvaru květiny a na břiše jizvu. Shodně popsali i své seznámení a vývoj vztahu. Správní orgány však shodám ve výpovědích z blíže neobjasněného důvodu nepřisuzovaly žádnou relevanci. Ze správních rozhodnutí rovněž není seznatelné, proč správní orgány nepřikládaly jakoukoliv váhu fotografiím doloženým během správního řízení. Fotografie přitom měly dokládat, že žalobce s V. Z. a maminkou žalobce společně trávili poslední den roku 2015, že žalobce zná rodinu V. Z., jejíž členové se účastnili oslavy narozenin žalobcovy maminky, že se V. Z. setkala s dcerou žalobce, jakož i společné soužití obou partnerů. Vypovídaly tedy o tom, že vztah žalobce a V. Z. vykazuje znaky typické pro vztahy hlubší povahy.
20. Oba správní orgány naproti tomu vyzdvihly, že žalobce během řízení o správním vyhoštění nezmínil V. Z. mezi osobami, jejíž opuštění by pro něj představovalo zásah do soukromého a rodinného života. Žalobci je však třeba dát za pravdu, že tato skutečnost nezpochybňovala jeho tvrzení o trvalém partnerském vztahu s V. Z., uplatněné v rámci řízení o vydání nového rozhodnutí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány totiž vůbec nezohlednily, že se žalobce v řízení o správním vyhoštění naposledy vyjadřoval v srpnu 2014. V té době dle shodných výpovědí žalobce a V. Z. byl jejich partnerský vztah teprve v počátcích, oba jmenovaní spolu sice občas trávili čas, ale vztah začali brát vážně teprve koncem roku 2014, kdy se také intimně sblížili. Je pochopitelné, že žalobce počínající vztah (či toho času spíše přátelství) s V. Z. nevyhodnotil jako natolik intenzivní, aby se o něm při rozhodování o správním vyhoštění zmínil.
21. Na druhou stranu soud nezpochybňuje, že žalobce neprokázal, že by jej s V. Z. pojily společné závazky (například společná hypotéka či půjčka nebo zřízení společného bankovního účtu) nebo že by vlastnili společné nemovité či movité věci významnější hodnoty, což jsou znaky pevných a dlouhodobých vztahů. Vedle tvrzení, že společně hradí věci běžné potřeby a náklady na bydlení, neplyne ze spisového materiálu existence jiných, významnějších majetkových aspektů partnerského vztahu. Je také pravdou,

že ze vztahu žalobce a V. Z. nevzešly žádné děti. Tyto okolnosti ve prospěch existence trvalého partnerského vztahu (na rozdíl od těch zmíněných výše) nesvědčily. Pouze na tom však závěr o nenaplněné definici rodinného příslušníka občana Evropské unie stavět nelze, neboť je vždy třeba zvažovat individuální situaci toho kterého žadatele a posuzovat všechna relevantní kritéria. I partnerský vztah, z něhož se žádné děti nenarodily a s nímž nejsou spojeny významnější majetkové závazky, může být posouzen jako trvalý partnerský vztah ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, odůvodňují-li to jiné aspekty vztahu. To platí tím spíše tehdy, pokud je absence dětí zapříčiněna například vyšším věkem partnerů či jejich zdravotním stavem nebo pokud založení významnějších společných závazků objektivně brání nelehké finanční situaci partnerů spojená například s nezaměstnaností jednoho nebo obou z nich.

22. Podstatným indikátorem pevnosti a trvalosti vztahu může být náhled partnerů na společnou budoucnost. Vzhledem k tomu, že tvrzení týkající se plánování společné budoucnosti (uvedené i v žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí) lze často jen stěží prokázat listinnými důkazy (výjimkou mohou být případy, kdy partneři již aktivně činí kroky k uzavření manželství, navštěvují centrum asistované reprodukce apod.), plynou zjištění relevantní pro posouzení vůle partnerů setrvat ve vztahu a společně jej rozvíjet, zejména z odpovědí partnerů (či jejich rodinných příslušníků nebo přátel) na otázky položené během výslechů. Soud však v protokolech o výslechu žalobce a V. Z. postrádá jakoukoli otázku týkající se individuálních či společných plánů partnerů. Také v tom soud spatřuje pochybení správního orgánu prvního stupně. Přestože břemeno tvrzení a břemeno důkazní stran existence trvalého partnerského vztahu spočívalo na žalobci, správní orgán měl povinnost vést žalobce k tomu, aby mohl svá tvrzení a navržené důkazy k jejich prokázání uplatnit, resp. v nezbytném rozsahu navržené důkazy provést. Během výslechů účastníků měl správní orgán prvního stupně s ohledem na zásadu materiální pravdy klást vyslýchaným otázky směřující ke zjištění všech aspektů, jež měly pro posouzení žádosti význam. Přestože tak správní orgán prvního stupně neučinil, nenapravil jeho pochybení ani žalovaný.
23. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí pak soud konstatuje, že argumentace žalovaného, podle něhož žalobce zpochybnil své tvrzení o trvalosti a pevnosti vztahu s V. Z. tím, že označil svůj dřívější vztah s R. F. za krátkodobý, nemá dostatečnou oporu ve spise. Podle žalovaného se totiž vztah s R. F. (trvajícím v letech 2010 až 2013) zdál být velmi nadějným, neboť právě s ohledem na existenci tohoto vztahu, jehož pevnost se jevila být umocněna prohlášením otcovství k jejímu synovi, Obvodní soud pro Prahu 6 v obnoveném trestním řízení změnil původně uložený trest pětiletého vyhoštění na trest peněžitý. Navzdory tomu, co žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, však ze správního spisu neplyne, že by k vydání nového rozsudku po povolení obnovy trestního řízení a k uložení peněžitého trestu došlo z důvodu existence partnerského vztahu mezi žalobcem a R. F., nýbrž z důvodu otcovství k občanu České republiky, nezletilému S. F.. O tom, že byl vztah mezi žalobcem a R. F. pevný a nadějný, nesvědčí ani odůvodnění rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 14. 12. 2014, z něhož se podává, že žalobce s R. F. neudržoval vztah obdobný vztahu rodinnému a zřejmě s ní ani nesdílel společnou domácnost. Ve světle shora uvedeného je třeba hodnotit argumentaci žalovaného ohledně pevnosti vztahu žalobce a R. F. jako spekulativní a nepodloženou. Proto nemůže obstát názor žalovaného, že žalobce svým tvrzením o krátkodobosti dřívějšího vztahu zpochybnil trvalost vztahu s V. Z.. Vnímání vztahu jako krátkodobého může pramenit z jeho nedostatečné hloubky a intenzity ve srovnání se vztahem po něm následujícím, jak naznačuje žalobce v žalobě. A

naopak kratší trvání vztahu nevylučuje jeho dostatečnou intenzitu vytvářející předpoklad dlouhodobého trvání vztahu. Ani vzájemná výhodnost společného bydlení, na niž žalovaný s poukazem na ztrátu zaměstnání a rozvod manželství V. Z. a právní moc rozhodnutí o správním vyhoštění upozorňoval, přitom nezpochybňuje existenci trvalého partnerského vztahu, nejde-li pouze o vztah předstíraný.

24. Soud uzavírá, že je na místě zrušit napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dílem pro vady namítané žalobcem a dílem pro vady, k nimž je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, neboť mu brání v přezkumu rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů. Obě správní rozhodnutí jsou jednostranná a neplyne z nich, že správní orgány při posuzování žalobcovy žádosti důkladně zvažovaly všechny zjištěné skutečnosti, naopak se jeví, že správní orgány nevyčerpaly důkazní možnosti, které se jim podle obsahu spisu nabízely. Při výslechu žalobce a V. Z. neučinily žádný dotaz směřující k zjištění toho, zda a z jakých důvodů svůj vztah vnímají jako trvalý (plány do budoucna a kroky k jejich realizaci již uskutečněné), nevyužily ani zjevně se nabízející možnost provést důkaz výslechem některých rodinných příslušníků žalobce či V. Z. (např. matky V. Z., která má být opakovaně na předložených fotografiích zachycena), jejichž výpověď by mohla poskytnout objektivnější náhled na povahu vztahu mezi účastníky správního řízení. Byť tento vztah nemusí v době rozhodování ještě trvat v řádu let, může být z jiných okolností patrný důvodný předpoklad, že takový vztah bude mít dlouhodobou povahu. Vedle toho nemá ani úvaha žalovaného srovnávající žalobcův současný vztah se vztahem minulým oporu ve správním spise.
25. Žalovaného je třeba upozornit, že i v řízení o žádosti platí ustanovení § 52 věty druhé správního řádu, které správní orgán při dokazování neomezuje jen na důkazní návrhy účastníků, ale dává mu možnost (v případě nedostatečného objasnění skutkového stavu v souladu se zásadou materiální pravdy vytčenou v § 3 správního řádu jde ovšem o procesní povinnost) provést i důkazy, které výslovně účastníky navrhovány a předkládány nejsou, avšak jejich existence a relevance je z dosavadního průběhu řízení zřejmá. V dané situaci takovým důkazem byl právě výsledek některého z rodinných příslušníků účastníků řízení, kteří byli zachyceni na předložených fotografiích a kteří i podle tvrzení účastníků s nimi sdíleli domácnost, popř. byli jimi často navštěvováni (tj. jejich matky).
26. S ohledem na důvody, pro které soud zrušil obě správní rozhodnutí, je nadbytečné zabývat se dále tím, zda správní orgány pochybily, když nezkoumaly přiměřenost dopadů svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, a zda žalovaný v napadeném rozhodnutí hodnotil i takové okolnosti žalobcova pobytu v České republice, o nichž mu nepřislušelo rozhodovat.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Soud ze shora uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí a současně za použití § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i rozhodnutí, které napadenému rozhodnutí předcházelo, neboť usoudil, že k pochybení došlo již na úrovni správního orgánu prvního stupně, který bude v dalším řízení povinen doplnit dokazování a objektivním způsobem úplně zjištěný skutkový stav řádně posoudit, přičemž přihlédne i k případným změnám ve skutkovém stavu, ke kterým došlo v době do vydání jeho nového rozhodnutí. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud dále rozhodl, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému.

28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 8 228 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta, kterou tvoří odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí věci a sepsání žaloby jako písemného podání ve věci samé podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, vše zvýšeno o částku 1 428 Kč odpovídající náhradě za 21% DPH z předchozích částek.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. července 2018

JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D. v. r.
předseda senátu